צילום: שאטרסטוק

קובעי הטעם

אם תשאלו את אדריכלי־העל הישראליים, לא רק הבניינים בארץ מטפסים לגובה בשנים האחרונות. גם הסטנדרטים העיצוביים של קוני הדירות, רק עולים. עופר פטרסבורג כינס שמונה ארכיטקטים מובילים ושמע מהם מהו התחליף של החלום הישראלי על וילה צמודת־קרקע, מה הכי חשוב בתכנון הבית ואיך תיראה המדינה בעתיד

הדרך אל חלום הבית, המ־קום שבו אנו אמורים לה־רגיש הכי בנוח, עוברת דרך הארכיטקט. הוא האיש שיודע לתרגם את הצרכים ואת הפנט־זיות שלנו, במסגרת תקציב נתונה, לחלל החשוב ביותר בחיינו. קיבצ־נו שמונה מהבולטים והמפורסמים שבאדריכלי ישראל, שכל אחד מהם מחזיק תיק עבודות מרשים בארץ ובחו"ל, לשיחה על רומו של נדל"ן. רצינו לשמוע מה השתנה אצל היש־ראלי בדירה, מהם פרויקטי המגורים היפים ביותר והכעורים ביותר בארץ, באיזו דרך יצירתית ניתן לפתור את מצוקת הדיור, איך תיראה ישראל בעוד כמה שנים, ומה הופך את הבית לנעים ומזמין? הכתובת היא על הקיר של אדריכלי־העל.

מרימים את הרף

מה השתנה בפרויקט המגורים היש־ראלי בעשור האחרון?

אדריכל יוסי סיון, שותף במשרד האדריכלים הבינלאומי יסקי מור סיון: "השינוי המרכזי בעיני הוא עליית בנייני המגורים לגובה. עם זאת חל שינוי בתרבות המגורים המתבטא בתוספת של שטחי הרווחה בבניין כמו לובי, מעליות שקופות מהירות, מוע־דון דיירים, חנייה תת קרקעית, חדר כושר וספא בבניינים רבים, שוער בכ־ניסה ועוד".

אדריכל פרופ' משה צור, צור אדר־יכלים: "הסטנדרט עולה כל הזמן, וישנה מודעות גוברת מצד הלקוחות, גם לאיכות האדריכלית והעיצובית של הפרויקט, ולא רק למפרט הטכ־ני שהמוצר כולל בסופו של דבר. גם מגורי יוקרה ופרימיום מרימים את הרף כל הזמן– עיצוביות, טכנית וכדו־מה. קיימת מגמה של חזרה לעיר מצד זוגות מבוססים, לאחר שילדיהם עזבו את הבית. מגורי היוקרה במגדלים נותנים להם אלטרנטיבה לווילה עם גינה. מגמה זו תורמת לשיפור המוצר האדריכלי שמבוקש על ידי אוכלו־סיות חזקות כאלו. בנוסף, ישנה דרי־שה לגמישות תכנון הדירות ולחללים פתוחים ומרווחים".

אדריכל גיל שנהב ממשרד כנען שנהב אדריכלים, יו"ר CTBUH-ISRAEL הפורום הישראלי לגורדי שחקים ובנייה עירונית: "המשפחה הישראלית היא שהשתנתה. במקום מבנה המשפחה הקלאסית אנו חווים היום סוגי משפחות רבים ומגוונים: בנוסף למשפחה הקלאסית, יש זו־גות הנישאים בגיל מאוחר, גרושים, משפחות חד הוריות, נישואים שניים כשלילדים שמור חדר לחלק מהשבוע ועוד. בעקבות התמורות במבנה המש־פחה, חלה התפתחות בתכנון הדירה. כך, למשל, כיום ישנם בפרויקט לפ־חות 17 טיפוסי דירות לכל סוג מש־פחה. התכנון הפך אישי, כזה הנתפר כחליפה בידי חייט, לכל סוג משפחה ולצרכים שלה. אנו כאדריכלים נדר־שים לגייס יצירתיות כדי לענות על צרכים אלו".

אדריכל אבנר ישר, ישר אדריכלים: "מה שבאמת השתנה הוא סטאטוס הדירה, מדבר המושג במאמץ לדבר בלתי מושג לחלוטין. קשה לדבר על מגורים בישראל, כאדריכל, על עיצו־בם, תפקודם ויופיים, כאשר המחסור בדיור חריף וכואב. אני חושב שחברה הומנית ודמוקרטית, צריכה לדאוג לתנאים שיאפשרו לאנשים עובדים, לרכוש לעצמם דירה. אין בליבי ספק, שאם היה איזון בין ביקושים להיצעים במשך שנים, מחירי הדירות לא היו מזנקים בפערים אכזריים כל כך. אי היכולת לדאוג לקורת גג ראויה, במ־חיר שפוי, למשפחתך גורמת לתסכול עמוק ומוצדק בחברה. כאדריכל, שעו־סק הרבה בתכנון למגורים, חשוב לי שפרי עבודתנו יהיה נחלת הכלל, לא רק של אלו ששפר עליהם גורלם".

אדריכל בוקי צוקר, צוקר אדריכלים: "יש שינוי במרחב חיי היום יום. המט־בח נהיה מקום מפגש המשפחה, והיום משקיעים הרבה יותר משאבים בפנים הבית כמו מטבח וריהוט".

אדריכל אילן פיבקו, פיבקו אדרי־כלים: "השינוי הוא במגורים לגובה, לכיוון 30–20 קומות. עד לפני 10 שנים אידאל המגורים הישראלי היתה וילה צמודת קרקע והדירות הגדולות והמפוארות היו די סטנדרטיות וג־מוכות תקרה. מאז תקופת המגדלים האידאל השתנה. נכס המגורים היוק־רתי ביותר הפך מגדל.

"בנוסף, יש דירות מפוארות עתירות לוקסוס בבתי דירות, מה שלא היה קיים לפני עשר שנים. גם רמת התכנון המפנק עלתה מאוד. הישראלים נחש־פו למגוון גדול של איכויות מגורים שלא נחנו קודם. חלה השבחה גדולה של הטעם הישראלי במגורים ועיצוב הסביבה הקרובה".

אדריכלית קיקה בראש"ז, משרד קיקה בראש"ז אדריכלים ומתכנני ערים: "בעשור האחרון ניתן לראות דוגמאות רבות של בניית מגורים רבי קומות ומגדלים, בין היתר מגדלי יוקרה. זאת כנגזרת של מכלול גורמים כגון שווי הקרקע, מחסור ביחידות דיור וקרק־עות פנויות לבנייה, טרנדים מחו"ל והתפתחות מודעות אצל היום והצ־רכנים לנושאים כמו איכות הסביבה, עיצוב ותכנון איכותי".

אדריכל אמנון רכטר, רכטר אדרי־כלים: "בעקבות שכונות המגדלים הפרבריות שהוקמו, המרקם העירוני נפרם יותר ויותר, עד לאובדן מוח־לט של הזהות המקומית וקנה המידה של הרחוב כמקום להולכי רגל ומרחב לאינטראקציה אנושית, נהרס. תופ־עה זאת מחלישה בצורה מדאיגה את מרכזי הערים, וככל שהערים הללו נמצאות יותר בפריפריה, כך התופעה מחלישה את הפריפריה עצמה".

די עם "יוקרתי"

מה הכי ישראלי בעינייך בפרויקטים נדל"ניים, לטוב ולרע?

שנהב: "הכי ישראלי בעיני זה להש־תמש במונח 'יוקרתי', מילה שלטעמי ריקה מתוכן ולא מבטאת דבר. כאשר מנסים להגדיר תכנון פרויקט או דירה, אנו מחפשים תיאורים משמעו־תיים יותר כמו פרויקט מקיים/ירוק/עירוני, המכבדים יותר את העשייה והתכנון".

פיון: "הרצון להיות 'מיוחד' ו'הכי' ול־בסוף לגלות שכין כל הבניינים סביבך לא רואים את המיוחד בבניין שלך".

פיבקו: "אין ספק שיש משהו באדריכ־לות ובעיצוב שיכול להזדהות כישרא־לי. אתה רואה צילום של בית מבחוץ ומבפנים ודי יודע שהוא מפה. זה משהו משורד שם במאפיינים, אבל במובנים מושכלים אידיאולוגיים כאלה או אח־רים זה לא".

בראש"ז: "אני חושבת שאחד המוטי־בים הישראליים ביותר, ככל שמדובר בפרויקטים למגורים, הוא ללא ספק מרפסת השמש. יחד עם התפתחות של מגמות חדשות בתכנון ובעיצוב הבית, נראה כי הדייר הישראלי עדיין לא מוכן לוותר על מרפסת שמש".

צור: "הטוב – היכולת להתגמש ולמקי־סם את ערך המוצר והקרקע באמצעות אדריכלים מוכשרים. הרע – מאותה סיבה עלולים להיות קיצורי דרך בת־חומים שונים ופשרות שיוצרות מוצר פחות טוב עם חומרי גמר לא מתאימים ועיצוב גרוע".

ישר: "החשיבה על המשפחות, על יל־דים, כמחוללי תכנון מאפיינת מאוד תכנון של פרויקטים בישראל. ההפ־רדה בין הולכי הרגל לתנועת רכב חשובה, בראש ובראשונה לילדים. באירופה החשיבה שונה. מספר הילי־דים קטן יותר, והחיים אינם נסבים סביבם, אלא סביב רוחות המבוגרים. צמיחת האוכלוסייה והריבוי הטבעי בישראל יוצרים סולם עדיפויות תכ־נוני ומשפיעים על הסביבה".

צוקר: "לרע –דירה בקומה ה–30 דירה באווירה ועיצוב טוסקנית. לטוב – תכנון מאוד פונקציונלי – ביתי מב־צרי".

רכטר: "משווקים את הפרויקטים עם שמות של פרחים ועצים (סביוני... אלוני...), אבל בעצם הורסים את השי־טחים הפתוחים, היכן שהיו הסביונים או האלונים כדי לבנות עוד שכונה פרבריית במקום לחזק את מרכזי העי־רים הקיימות".

היזהרו ממפולת

כיצד לטעמך יש לפתור באופן יציר־תי את מצוקת הדיור במדינה?

פיבקו: "מצוקת הדיור במדינה מת־חילה מסיבות מאוד חיוביות. שיעור הילודה בישראל: 2.9 ילדים לזוג, הוא הגבוה במודה התיכון, פי 2 מאשר בלבנון וגבוה ממצרים. בשיעור ילודה כזה גבוה יהיה ביקוש טבעי למגורים שקשה להשיגו. זה נובע מסיבה בריאה של חיוניות האוכלוסייה. הכיוון הנכון הוא בנייה לגובה לניצול הקרקע".

פיון: "תמיכה ממשלתית לבנייה מסי־בית בפריפריה, יחד עם עידוד השוק הפרטי לציפוף המרכז. הגדלת ההיצע והאפשרות תוריד את מחירי הדירות. בד בבד, צריך לשפר את התשתיות בפריפריה, כולל תחבורה תעסוקה איכותית ותרבות פנאי".

שנהב: "פתרון יצירתי הוא להקצות קרקעות ומבנים ייעודיים בכל עיר ויישוב לדייר מוגן לגיל ההזב. מגורים במרכזי הערים יאפשרו לבני גילאים אלה לשמור טוב יותר על בריאותם, להתמודד עם הבדידות והחששות שבאים עם הגיל. במעבר לבית הדיור המוגן ישחררו הקשישים את דירו־תיהם לשוק הנדל"ן (בדרך כלל מדובר בדירות גדולות למשפחות) ובכך יגדל היצע הדירות למגורים.

"פתרון עוצמתי נוסף הוא הפיכת פי־נוי־בינוי והתחדשות עירונית למנוע הצמיחה של הבנייה למגורים ביש־ראל. בכך נתפוס כמה ציפורים במכה אחת – בראש וראשונה שמירת השי־טחים הפתוחים, טיפול בחזות העיר ומרכזה, טיפול באוכלוסיה שהמדינה מעוניינת לטפח, וכמובן חידוש תש־תיות אורבניות מתפוררות שאינן עו־מדות בסטנדרטים של המאה העשרים ואחת".

ישר: "צריך ליצור איזון בין ביקוש להיצע, על ידי שחרור קרקעות מדינה בכמויות גדולות, על מנת לגשר על פער קיים במספר היחידות, ובשנים הבאות לדאוג לאיזון. הדיור לזוגות צעירים אינו צריך להיות מחלבת כסף עבור האוצר: אנשים משתעב־דים להלוואות של עשרות שנים. יחד עם זאת, אסור לגרום לסיטואציה של

>> המשך בעמוד 64

פרויקט upper west בראשון לציון. יום: גל יוזמה נדל"ן

אדריכל יוסי סיון
משרד: שותף במשרד האדריכלים הבינלאומי יסקי מור סיון
פרטים אישיים: בן 67, נשוי, אב ל–3 ילדים וסב ל–3 נכדים. גר ברמת אביב.
הפרויקט הראשון: מעון אחיות בבית חולים גדרה.
פרויקט לדוגמא: הכי גבוה: מגדל עלית, בן 64 קומות. **הכי רחוק:** מלון ודירות בסוג'ו סין. **הכי גדול בשטח:** מתחם הכולל דירות מגורים, מלון, שטח מסחרי ומשרדים בוורשה, המשתרע על פני 200,000 מ"ר. **הכי גדול במספר:** 1,000 דירות בשכונה ו' בבאר שבע.
הבית הפרטי הוא בית החלומות: "דירה חלומית, מרווחת ומאווררת, לבנה ומינימליסטית, עם חללים זורמים, ומרפסת וגג עם נוף פנורמי לים, בבניין קבלני רגיל".

מרום וילאז' בראשל"צ. יום: שמשון דלוג

אדריכלית קיקה בראש"ז
משרד: קיקה בראש"ז אדריכלים ומתכנני ערים בע"מ.
פרטים אישיים: בת 54. נשואה ואם לשלושה. גרה בתל אביב.
הפרויקט הראשון: בית משותף על מגרש של הבית הפרטי בו גדלתי בפ"ת
הפרויקט הבי שלי: גינדי הייטס ברמת גן, שרונה בת"א והרצליה הילס במחלף הסירה בהרצליה.
הבית הפרטי הוא בית החלומות: לא, עדיין חולמת לתכנן את בקתת הקיט שלנו ביוון....."

>> המשך בעמוד 64

קובעי הטעם

>> המשך מעמוד 61

מפולת במחירי הדיור, תהיה לכך הש־פעה קשה על הכלכלה. יש למצוא דר־כים לעבור תהליך הדרגתי, שמשלב היצעים חדשים, סבסוד משכנתאות, ערבות חלקית של המדינה להלוואות, דבר שיוריד ריביות. מכלול צעדים שקולים, זהירים".

בראש"ז: "הפיתרון לבעיה איננו תכנוני בלבד, וחייב להיבחן ברמות שונות. אך בכל מה שקשור לתכנון, מומלץ לבחון מודלים וטיפוסי בינוי חסכוניים יותר בהיבט עלויות הבנייה, ובנוסף ליצור תמהילים שכוללים מספר גדול יותר של דירות קטנות מהמקובל כיום בפ־רויקטים יזומיים".

צור: "שיווק קרקעות מדינה בעלות נמוכה בכל אזורי הביקוש ועל ידי כך, הפחתה במחיר המוצר הסופי לדייר".

צוקר: "ישנם מספר פתרונות כגון פי־נוי בינוי, בנייה גבוהה, דירות קטנות, ניצול קרקע פנויה עם קרבה לאזורי התעסוקה".

רכטר: "לחזור לערכים של מדינת סעד ולחשיבה סוציאלית, אבל היות ואין סיכוי שזה יקרה אני מציע להח־ליף את האופי שלנו באופי של הסק־נדינבים".

שאלה של תקציב

עד כמה משפיע תקציב הבנייה על איכותה, וכיצד אתה מתמודד בתכ־נון עם השמרנות הבסיסית של הקב־לן והצרכן הישראלי?

פיון: "ניתן לשכנע כי לערכים יש גם תמורה כלכלית. לדוגמא, תכננו פרויקט ובו חלונות גדולים המשקי־פים אל הנוף, אך היום סרב לבצעו בגלל המחיר. במהלך הבנייה, בנינו בפרויקט סמוך – עבור יזם אחר– בניין עם חלונות גדולים, ואז הגיעה דרישה מהדיירים בפרויקט הראשון להגדיל את החלונות, ורק כך החלונות הוגדלו. זה אומר שהיזם, אם יהיה פתוח להמל־צות האדריכל, גם אם באותו רגע נתון זה עולה לו טיפה יותר, יכול להרוויח מכך, ובגדול".

ישר: "יש קשר ישיר בין התקציב לאיכות הבנייה. קשה לבנות היטב בתקציב נמוך מדי. מבני המגורים בארץ הם ברמה גבוהה מאוד, ובניים להחזיק שנים רבות. תקינה נרחבת, שלא מפסיקה להשתכלל, מייקרת את הבנייה ולפעמים שלא לצורך. אני לא נתקל בשמרנות. אנשים פתוחים לרעיונות חדשים, לאיכויות חדשות המוצעות להם. גם הבנים וגם הצר־כנים. אלו ואלו משתכללים ללא הרף, ורף הדרישות עולה".

פיבקו: "אין ספק שאיכות הבנייה קשורה בעלות, אבל קשורה גם בפי־קוח מאוד חזק של אדריכלים. אני מא־מין שהקבלנים צריכים לתת יותר כוח לאדריכלים. הם לא תמיד נותנים גב. זו מלחמה בודדה. פעמים רבות כשסך־בלן מבקש לקצץ בהוצאות, יש דברים שאין לי בעיה כל כך גדולה. אני יכול ללכת עם מרכיבי הבנייה המקובלים בשוק, אבל יש דברים שיעשו את ההבדל. אם היה יותר שיתוף פעולה בין אדריכלים לקבלנים הבנייה יותר יפה מוצלחת ואיכותית".

בראש"ז: "גם תקציב הבנייה וגם נטיית הלב של הקבלן והצרכן בהחלט מש־פיעים על המוצר האדריכלי. עלינו כאדריכלים מוטל התפקיד לתת מענה תכנוני לפרוגרמה ולדרישות השוק והדיירים במסגרת התקציב. תוך כך משרדנו תמיד שואף להתחדש ולחדש, בכל פרויקט אנחנו בוחנים מכלול של חלופות תכנוניות ועיצוביות ומשתדר־לים לקדם את האיכותיות ביותר".

צוקר: "איכות הבנייה הינה יחס היום־המבצע לתוצאה הרצויה לו. הרי בת־קופות עבר לא היה שפע מוצרים ותג־מירים כפי שקיימים היום אך איכויות העבודה, הטיח, הריצופים, גגרות הצבע והפיקוח מקצועי שהיו אז, לא מצאנו היום".

צור: "כללי – פתרון אדריכלי מוצ־לח לא חייב לעלות יותר. אנו תמיד מוצאים פתרונות יצירתיים על בסיס ידע מקצועי שנותנים מענה אדריכלי ראוי ברמת העיצוב והפונקציונליות ולא על חשבון המחיר. איכויות אדרי־כליות כמו פרופורציות, קומפוזיציה ואיזון נכון לא תמיד עולים יותר".

שנהב: "אני רואה בתקציב הבנייה אתגר ולא מכשול. יש להסתכל על הפרויקט לא לפי התקציב ורמת חומרי הגלם אלא להשקיע בתכנון בהתאם לצרכים ולפונקציונליות הנדרשת. אחד הפרויקטים שתכננו הוא 'גמלא בפארק', פרויקט המשלב משרדים, מסחר ופנאי בכניסה לעיר רעננה. בפרויקט משולבת כיכר ציבורית גדו־לה מאוד שמהווה בעצם את הכניסה לעיר. בשל חשיבותה נתן לי היזם יד חופשי בבחירת חומרי הריצוף, ובכלל זה אבני גרניט מיובאות מחו"ל שמחי־רן גבוה מאוד. לאחר בדיקה מדוקדקת מצאנו שהמרצפת המתאימה והיותר איכותית לריצוף הכיכר היא של חברת אקרשטיין הישראלית, מרצפת בעלת רמת עמידות ושחיקה גבוהות ביותר גם אם עלותה נמוכה בהרבה מהאבן המיובאת. ההמלצה שלי ליזם להש־תמש במרצפת זו מוכיחה את עצמה– הפרויקט פתוח כבר לפחות 7 שנים והריצוף הוא סיפור הצלחה".

רכטר: "האיכות הנמוכה קשורה בעי־קר לחפיפניקיות והרשלנות הבסיסית באופיו של הישראלי, באינסטינקט לא לצאת פראייר, ולא כל כך בתקציב. הקבלן הממוצע תמיד יעדיף לאלתר במקום לתכנן מראש".

תכנן לי שקט

מה סוד הקסם של עיצוב הבית?

פיבקו: "שאלה קשה. קסם זה דבר בלי מתכון. הדבר היחידי שעולה בדעתי הוא מרחב שבו הקסם יכול לקרות".

ישר: "סוד הקסם בעיני הוא הפרו־פורציה והשקט. פרופורציות נכונות משרות נחת על האדם, באורח בלתי מודע. תכנון בית שאינו רועש ומכריז על עצמו בכל פינה, מאפשר לגרים בו להרגיש בנוח ובנועם במצבים שונים".

פיון: "לסגור את הדלת מאחוריך, לה־תנתק מההמולה בחוץ ולהגיע למקום בו אתה מרגיש נינוח, שקט ובטוח – בבית".

שנהב: "לטעמי Less Is More –זו לא חוכמה לתכנן דירה בשטח גדול ובתקציב מנופח. תכנון שטח קטן, תוך יצירת תחושת מרחב, הוא האתגר הגדול. במרחב כזה כל החלטה חייבת להיות מדויקת ויעילות התכנון מיר־בית – לגבי פתחי אור, ארונות אחסון, מטבח וכו'".

צור: "עיצוב נכון משפיע על איכות החיים של הדיירים. מבלי להבין כל מרכיב ומרכיב בעיצוב, הפרטים מצ־טרפים לשלם שעולה על סך חלקיו ומשרה אוירה שכולנו מחפשים בבית.

רבעיית פלורנטין תל אביב. צילום: עומרי אמסלם

אדריכל אילן פיבקו
משרד: פיבקו אדריכלים
פרטים אישיים: בן 66, נשוי, גר ביפו.
הפרויקט הראשון: "ממש לא זוכר".
פרויקט לדוגמא: הכי גדול: מבחינת מטראז': שכונה שתכננתי לחברת תדהר הכוללת 2,000 יחידות דיור בראש העין וינבה.
הבית הפרטי הוא בית החלומות: "היו לי כמה בתים, אך השניים ברחוב הצדף ביפו היו ללא ספק בתי החלומות שלי: מיקום נהדר על חוף הים, ומשהו מאוד בלתי אמצעי, ראשוני וחושני שגרם לי לתחושה של ריגוש".

אדריכל אבנר ישר
משרד: ישר אדריכלים
פרטים אישיים: בן 57, נשוי בשנית לשחקנית רונית אלקבץ, אב ל–5 ילדים. גר בתל אביב.
הפרויקט הראשון: בית שביט– בניין משרדים בן 5 קומות ברמת החייל.
פרויקט לדוגמא: הכי גדול: עיר של 35,000 דירות בשם "פלנטוגראד" בסנט פטרסבורג. **הכי גבוה:** מגדל היי טאוור בגבעתיים, בן 58 קומות. **הכי רחוק:** "היידראבד" שבהודו, שכונת מגדלים בת 3500 דירות. 5 מגדלים כבר מאוכלסים, השאר בבנייה. **הפרויקט הכי גדול בישראל:** השוק הסיטו־נאי בתל אביב, 300,000 מ"ר.
הבית הפרטי הוא בית החלומות: "אני גר בדירת גג מלאה אוויר ואור. אוהב מאוד לגור במרכז העיר, קרוב להתרחשות הנהדרת שיוצרים אנשים ללא הרף".

פרויקט מגדלי טוביהו ארבע מגדלים אקולוגים בבאר שבע

>> המשך בעמוד 65

פרויקט תל אביב יפו, רכטר אדריכלים

אדריכל אמנון רכטר
משרד: רכטר אדריכלים.
פרטים אישיים: בן 55. גר בתל אביב.
הפרויקט הראשון: בניין הפקולטה למשפטים במכללה למנהל בראשל"צ.
פרויקט לדוגמא: היכל המשפט החדש בתל אביב.
הבית הפרטי הוא בית החלומות: "אני גר בדירה תל אביבית מוארת וצנועה, שום דבר מיוחד".

ישר: "החשיבה האדריכלית שלי שמה את האדם, הולך הרגל במרכז. סביב האדם, צרכיו, התנהגותו, בטחונו וב־טיחותו נרקמות התוכניות. התקופה בה המכונית הייתה מלכה, הולכת ונגמרת. החשיבה משתנה. הרחובות מבקשים רופן, פעילות, מרקם חיים, לא שכונות שינה".

פיון: "במשך 20 השנים האחרונות אנחנו מחדשים ומשכללים את מערך הדירה הישראלית בכלל, ובמיוחד את הגמישות התכנונית המכסימלית בבניין, בקומה ובדירה".

פיבקו: "בעניין הזה הייתי בהרבה מקו־רים בחוד החנית. יצרתי לדוגמה את מגדל המגורים הראשון על גוש דן, שהיה יחסית נמוך אבל באופיו ומי־קומו היה יוצא דופן, מגדל פיבקו על איילון. עד אז ניבנו רק מגדלי משר־דים על צירי תנועה. הייתי בין הרא־שונים שהשתמשו בחומרים מקומיים כחלק מהבנייה הפרטית ועם אלמ־נטים מהעבר הארצישראלי בשילוב גן ישראלי, לעומת גינות טרופיות שהיו נהוגות. החזרתי במידה רבה, בייחור בתל אביב, אלמנטים של סגנון הבאוהאוס, הבנייה הלבנה, סגנון שלא נולד בארץ, אך הפך שידוך משמים כשהגיע לארצנו, בכך שקיבל ערכי שמש חזקה אור וצל, והלם את השאיפה ליצור היהודי החדש. אני אדריכל קו־נסטקטואלי. כל פרויקט הוא תוצר עם קונטקסט סביבו".

שנהב: "אנו מחפשים באופן שוטף ואינטנסיבי כיצד לגוון ו'להמציא' טיפוסי דירות חדשים. זאת כתגובה לציפייה ולצימאון של הקהל היש־ראלי לחידושים ולפתרונות מגורים יצירתיים. הדבר מביא לכך שאנו מת־כננים במקביל דירות מגוונות ברמה הכמותית – מדירות חדר ועד דירות בנות שמונה ועשרה חדרים, וברמה האיכותית, מבטאים כל העת גישות תכנון שונות לחלל, לשטח, לתחושות ולעיצוב, כמו תכנון לופטים, תכנון דירות גג בכמה מפלסים, תכנון דירות פלטלופט, דירות גרדנלופט ועוד".

צור: "למשרד כמה תרומות בתחום. בהיבט של תכנון הדירה, אנו יוצרים תכניות 'חכמות' שמאפשרות שטחים פתוחים לעיצוב פנים ככל העולה על רוחו של כל דייר עם חופש לתכנן באופן אינדיבידואלי, לחבר חלליים, למקם חדרים רטובים וכד'. גם בדירות גדולות אנו שואפים ליעילות ארגון הקומה הטיפוסית והקומות הלא טיפו־סיות. אנו מקפידים על תכנון מעטפת מתקדמת לפתיחת מבטים לנוף, יחד עם חסכון אנרגטי".

בראש"ז: "אנו עושים מאמצים 'להפגיש' בין הטיפולוגיה של המגורים בישראל לטיפולוגיה של גורד השחקים – ותוך כך מתקבל קונספט מגורים חדש שאני מכנה 'המגדל הישראלי'. הוא מותאם לדייר המקומי וכולל את האיכויות של מגורים בארץ, קרי מרפסות שמש, אוורור ואור טבעי לכל חלקי הבית, וטיפול נכון בממדי"ם, באופן שיוכלו לתפקד כחדר נוסף בדירה".

רכטר: "הבעיה העיקרית בעיצוב סביבות המגורים החדשות נעוצה בי־ן איזון נכון בין חמימות ופתרונות ידי־דותיים ובין אלגנטיות, ניקיון וחומ־רים איכותיים וערכי עיצוב קפדניים. כמו כן: איכות החללים וארגון התכ־נית בצורה נקייה וברורה".

רכטר: "השאלה מניחה אפריורית שיש קסם: אז אין, הרוב זה מיתוג ושיווק של מוצרי צריכה. מדובר בתהליך בזבוזי ומלחיץ, שבדרך כלל משקף ראותנות וחקיינות".

צוקר: "נוחות, פשטות, עיצוב נקי ופונקציונלי שאינו מזוהה עם טרנ־דים".

בראש"ז: "ישנם הרבה שיקולים בכל מה שקשור לתכנון ועיצוב הבית, אולם אחד המרכזיים שבהם הוא שמירה על גמישות מרבית לשינויים שואלי ידר־שו בבוא העת מצד הדיירים".

הייתי בחוד החנית

ספר על היצירתיות שלך ביצירת קונספטים אדריכליים חדשים בתחום המגורים.

ישר: "החשיבה האדריכלית שלי שמה את האדם, הולך הרגל במרכז. סביב האדם, צרכיו, התנהגותו, בטחונו וב־טיחותו נרקמות התוכניות. התקופה בה המכונית הייתה מלכה, הולכת ונגמרת. החשיבה משתנה. הרחובות מבקשים רופן, פעילות, מרקם חיים, לא שכונות שינה".

פיון: "במשך 20 השנים האחרונות אנחנו מחדשים ומשכללים את מערך הדירה הישראלית בכלל, ובמיוחד את הגמישות התכנונית המכסימלית בבניין, בקומה ובדירה".

פיבקו: "בעניין הזה הייתי בהרבה מק־רים בחוד החנית. יצרתי לדוגמה את מגדל המגורים הראשון על גוש דן, שהיה יחסית נמוך אבל באופיו ומי־קומו היה יוצא דופן, מגדל פיבקו על איילון. עד אז ניבנו רק מגדלי משר־דים על צירי תנועה. הייתי בין הרא־שונים שהשתמשו בחומרים מקומיים כחלק מהבנייה הפרטית ועם אלמ־נטים מהעבר הארצישראלי בשילוב גן ישראלי, לעומת גינות טרופיות שהיו נהוגות. החזרתי במידה רבה, בייחור בתל אביב, אלמנטים של סגנון הבאוהאוס, הבנייה הלבנה, סגנון שלא נולד בארץ, אך הפך שידוך משמים כשהגיע לארצנו, בכך שקיבל ערכי שמש חזקה אור וצל, והלם את השאיפה ליצור היהודי החדש. אני אדריכל קו־נסטקטואלי. כל פרויקט הוא תוצר עם קונטקסט סביבו".

שנהב: "אנו מחפשים באופן שוטף ואינטנסיבי כיצד לגוון ו'להמציא' טיפוסי דירות חדשים. זאת כתגובה לציפייה ולצימאון של הקהל היש־ראלי לחידושים ולפתרונות מגורים יצירתיים. הדבר מביא לכך שאנו מת־כננים במקביל דירות מגוונות ברמה הכמותית – מדירות חדר ועד דירות בנות שמונה ועשרה חדרים, וברמה האיכותית, מבטאים כל העת גישות תכנון שונות לחלל, לשטח, לתחושות ולעיצוב, כמו תכנון לופטים, תכנון דירות גג בכמה מפלסים, תכנון דירות פלטלופט, דירות גרדנלופט ועוד".

צור: "למשרד כמה תרומות בתחום. בהיבט של תכנון הדירה, אנו יוצרים תכניות 'חכמות' שמאפשרות שטחים פתוחים לעיצוב פנים ככל העולה על רוחו של כל דייר עם חופש לתכנן באופן אינדיבידואלי, לחבר חלליים, למקם חדרים רטובים וכד'. גם בדירות גדולות אנו שואפים ליעילות ארגון הקומה הטיפוסית והקומות הלא טיפו־סיות. אנו מקפידים על תכנון מעטפת מתקדמת לפתיחת מבטים לנוף, יחד עם חסכון אנרגטי".

בראש"ז: "אנו עושים מאמצים 'להפגיש' בין הטיפולוגיה של המגורים בישראל לטיפולוגיה של גורד השחקים – ותוך כך מתקבל קונספט מגורים חדש שאני מכנה 'המגדל הישראלי'. הוא מותאם לדייר המקומי וכולל את האיכויות של מגורים בארץ, קרי מרפסות שמש, אוורור ואור טבעי לכל חלקי הבית, וטיפול נכון בממדי"ם, באופן שיוכלו לתפקד כחדר נוסף בדירה".

רכטר: "הבעיה העיקרית בעיצוב סביבות המגורים החדשות נעוצה בי־ן איזון נכון בין חמימות ופתרונות ידי־דותיים ובין אלגנטיות, ניקיון וחומ־רים איכותיים וערכי עיצוב קפדניים. כמו כן: איכות החללים וארגון התכ־נית בצורה נקייה וברורה".

רכטר: "השאלה מניחה אפריורית שיש קסם: אז אין, הרוב זה מיתוג ושיווק של מוצרי צריכה. מדובר בתהליך בזבוזי ומלחיץ, שבדרך כלל משקף ראותנות וחקיינות".

צוקר: "נוחות, פשטות, עיצוב נקי ופונקציונלי שאינו מזוהה עם טרנ־דים".

בראש"ז: "ישנם הרבה שיקולים בכל מה שקשור לתכנון ועיצוב הבית, אולם אחד המרכזיים שבהם הוא שמירה על גמישות מרבית לשינויים שואלי ידר־שו בבוא העת מצד הדיירים".

הייתי בחוד החנית

ספר על היצירתיות שלך ביצירת קונספטים אדריכליים חדשים בתחום המגורים.

ישר: "החשיבה האדריכלית שלי שמה את האדם, הולך הרגל במרכז. סביב האדם, צרכיו, התנהגותו, בטחונו וב־טיחותו נרקמות התוכניות. התקופה בה המכונית הייתה מלכה, הולכת ונגמרת. החשיבה משתנה. הרחובות מבקשים רופן, פעילות, מרקם חיים, לא שכונות שינה".

פיון: "במשך 20 השנים האחרונות אנחנו מחדשים ומשכללים את מערך הדירה הישראלית בכלל, ובמיוחד את הגמישות התכנונית המכסימלית בבניין, בקומה ובדירה".

פיבקו: "בעניין הזה הייתי בהרבה מק־רים בחוד החנית. יצרתי לדוגמה את מגדל המגורים הראשון על גוש דן, שהיה יחסית נמוך אבל באופיו ומי־קומו היה יוצא דופן, מגדל פיבקו על איילון. עד אז ניבנו רק מגדלי משר־דים על צירי תנועה. הייתי בין הרא־שונים שהשתמשו בחומרים מקומיים כחלק מהבנייה הפרטית ועם אלמ־נטים מהעבר הארצישראלי בשילוב גן ישראלי, לעומת גינות טרופיות שהיו נהוגות. החזרתי במידה רבה, בייחור בתל אביב, אלמנטים של סגנון הבאוהאוס, הבנייה הלבנה, סגנון שלא נולד בארץ, אך הפך שידוך משמים כשהגיע לארצנו, בכך שקיבל ערכי שמש חזקה אור וצל, והלם את השאיפה ליצור היהודי החדש. אני אדריכל קו־נסטקטואלי. כל פרויקט הוא תוצר עם קונטקסט סביבו".

שנהב: "אנו מחפשים באופן שוטף ואינטנסיבי כיצד לגוון ו'להמציא' טיפוסי דירות חדשים. זאת כתגובה לציפייה ולצימאון של הקהל היש־ראלי לחידושים ולפתרונות מגורים יצירתיים. הדבר מביא לכך שאנו מת־כננים במקביל דירות מגוונות ברמה הכמותית – מדירות חדר ועד דירות בנות שמונה ועשרה חדרים, וברמה האיכותית, מבטאים כל העת גישות תכנון שונות לחלל, לשטח, לתחושות ולעיצוב, כמו תכנון לופטים, תכנון דירות גג בכמה מפ